

12. Ustno poročilo upravnega odseka o dovolitvi priklad za okrajne ceste (k prilogi 32.)
13. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji županstva M. D. v Polji za uvrstitev občinske ceste iz Sneberja do Zaloga med okrajne ceste.
14. Ustno poročilo upravnega odseka o § 3. letnega poročila deželnega odbora: A. „Deželna kultura.“

Živahna postala je razprava samo pri točki 10. o vredjenju učiteljskih plač, in tudi pri tem zakonu samo glede § 6. Pri tej določbi tičala je ona naredba zavolj katere ministerstvo vlani sklenjenega zakona ni predložilo v Najvišje potrjenje, trdivši da deželni zbor sega v eksekutivo državne uprave.

Deželni odbor predlagal je § 6. načrtan po željah vladinih, pa deželni zbor zavrgel je rajši vso dotično določbo zadevajočo nagrade letnih 50 gld. za one učitelje, ki službujejo že 10 let na eni in isti šoli s plačo zadaje vrste in je zavrgel tudi naročilo do deželnega odbora v obliki resolucije, katera je imela enak namen. Razprava trajala je do 3. ure popoldne. Govorniki so se vdeležili: Hribar, dr. Tavčar, Šuklje, deželni predsednik baron Winkler, baron Schwegel, dr. Schaffer, Detela in poročevalec dr. Vošnjak.

V. seja deželnega zbora kranjskega.

V včerajšnji seji razpravljale so se zanimiva gospodarska vprašanja v sledečem dnevnem redu.

Dnevni red

V. seje deželnega zbora kranjskega v Ljubljani dne 28. oktobra 1890. l. ob 10. uri dopoldne.

1. Branje zapisnika IV. deželno-zborske seje dne 24. oktobra 1890.
2. Naznanila deželno-zborskega predsedstva.
3. Priloga 42. Poročilo deželnega odbora glede naprave ceste iz Podpeči do gospodarske ceste, ki se nahaja v ozemlju mesta Ljubljanskega ter stika z okrajno cesto Tomišelj-Lipe, in glede uvrstitve obeh prog med okrajne ceste.
4. Priloga 43. Poročilo deželnega odbora o dovršeni zgradbi dveh novih oddelkov v blaznici na Studenci.
5. Ustno poročilo upravnega odseka o § 3. letnega poročila deželnega odbora:
 - A. „Deželna kultura.“
 - B. „Agrarne razmere.“
 - C. „Zdravstvene reči.“
6. Priloga 44. Poročilo finančnega odseka o proračunu normalno-šolskega zaklada za leto 1891. (k prilogi 34.)
7. Ustno poročilo finančnega odseka o ustanovi za operaterja (k prilogi 26.)
8. Ustno poročilo upravnega odseka o letnem poročilu deželnega odbora: § 6. „Občila“.

9. Ustno poročilo upravnega odseka o letnem poročilu deželnega odbora: § 5. „Občinske reči.“
10. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji podobčine Goričavas za ločitev od občine Ribnica.
11. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji okrajnocestnega odbora v Postojini za uvrstitev okrajne ceste iz Št. Petra čez Trnovo med deželne ceste.
12. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji okrajnocestnega odbora v Il. Bistrici za uvrstitev čez Globovnik držeče okrajne ceste med deželne ceste.
13. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji občine Jesenice in drugih občin za preložitve okrajnega sodišča in davčnega urada iz Kranjske gore na Jesenice.

Naši dopisi.

iz Železnikov, 26. oktobra. (*Raznoterosti.*) Kakor smo brali po časnikih, zadevale so letos po raznih bližnjih in daljnih krajih našega cesarstva vboge prebivalce silne nesreče in škode. Po Češkem razsajale so povodnja strahovito; nasproti je trla druge kraje, vmes tudi našo Notranjsko in Suho Krajino huda suša. Silni vihar v dan 25. avgusta je napravil po vsej deželi več ali manj škode; zadnji čas tudi pogostni požari pripravljajo uboge ljudi ob stanovanje, živež, blago in premoženje. Menda pač nima z lepo kaki kraj toliko vzroka, Bogu iz dna srca hvaležen biti, kakor ravno naš. Vihar 25. avgusta, ki je v naši Selški dolini neštevilno gozdnih in sadnih dreves izkoreninil ali pa polomil, nad sto kozolcev razrušil, mnogo streh odkril, se je našega trga, — bi djal — čudovito izognil, pri tem, ko je po vsej okolici strahovito divjal. Tako na pr. je v Selcih med drugim odlomil križ z vrha zvonika, ter ga odnesel v zraku primerno daleč proč. Posestnik g. Š. je dejal, da bi polomljenega sadnega drevja na svojem vrtu ne bil dal za drage novce. V Kališah je dečka Jan. Berce-ta zasacil vihar na prostem, vzdignil ga od tal, ter tako treščil ob neko skalo, da je na mestu obležal mrtev. V Dražgošah je enemu samemu posestniku gozd v Jelovici tako polomil, da je napravil iz podrtine okoli tisoč žagovcov. Se ve, da so tu navedeni le posamezni slučaj; vsih škod popisati ni moč. Tudi suše in pomanjkanje vode (razun pri mlinih in žagah) nismo občutili tako hudo, kakor po drugih hrajih. Naši, in sploh gorenjski stanovniki pač nimajo pojma o tem in ne vedo, kako trpljenje je to, če ljudem in živini manjka potrebne vode. Mnogokrat mi pride na misel, kako je pred letmi neki voznik, ki je vozil iz Hruj (kraj v Suhi Krajini) nekega gospoda v Sorico, in videl ob potu izvirati toliko bistrih studencev, blagrevale naše kraje, rekoč: o srečni ljudje, ki imajo tako obilno zdrave in čiste vode; oni še ne vedo, kako dober jim je Bog. Toliko za danes; pa še drugo kaj.

L.

Iz Ljubljane. — Deželni zbor Kranjski. Od dnevnega reda včerajšnje seje rešila se je včeraj komaj dobra polovica, akoravno je seja trajala do 2. ure popoldne. Obširno so se razpravljale deželno-kulturne zadeve: različna vodna vprašanja, kakor vredjenje Krke, Račenske vode, Vipavski hudourniki, preiskavanje za napravo vodovodov in napajališč, vse to je dalo poslancem toliko gradiva za pritožbe, da je poročevalec deželnega odbora Detela imel na vse kriplje dela, zagovarjati stališče deželnega odbora. Izrekoma je bilo videti, da poslancu Hribarju pomanjkanje tehničnih moči pri deželnem odboru ni nikakoršna zapreka pri izvrševanju tehničnega posla. Ta poslanec očital je posebno oostro deželnemu odboru, da ni porabil kredita 10.000 gld., katere je vlanski deželni zbor privolil za zgradbo Vipavskih hudournikov, prezrl pa je pri tem, da je bilo za to porabo treba pritrdjenja poljedelskega ministerstva, katero je samo glede enake svote 3000 gld. došlo še le pozno v poletje, v obče ga pa še danes ni, ker ministerstvo zahteva popravljenje načrtov. Živahnost razprave bila je tolika, da sta govornika Detela in Hribar že postala preobilna v svojih izrazih. Poročevalec o deželno-kulturnih zadevah g. Povše je bil po vsem kos svoji nalogi. Posebno je tudi g. baron Schwegel vprašanje preskrbovanja vode na Krasu motiviral nasproti vladi z edino pravega stališča, da tukaj ne zadostujejo taka sredstva, kakor v drugih deželah. Tudi zahvala izrečena južni železnici za brezplačno prevažanje vode na Krasu ob času suše, bila je po vsem zaslužena.

— Močvirsko vprašanje. Znano je, da močvirsko vprašanje, katero je deželni zbor v vlanskem zasedanju razpravljajal po pravici kot jako nujno vkljub njegove velike gospodarske važnosti pri osredni vladi, ne gre spod rok. Od letošnje spomladi tiči na istem mestu. Včeraj baval se je s tem vprašanjem deželni zbor in sprejel je tri predloge upravno-gospodarskega odseka: 1.) deželni zbor izreka svoje obžalovanje, da vlada še ni predložila državnemu zboru zakona o osuševanju ljubljanskega močvirja, 2.) gospod deželni pr. dsednik se naprosi, da pri osredni vladi stori potrebne korake, da to vprašanje zadevajoč zakon še to jesen predloži državnemu zboru in 3.) deželni odbor se pooblasti, da vzajemno z c. kr. vlado preskrbi potrebni kredit v prvi vrsti iz obstoječega močvirskega zaklada, da se ako državni zakon zadobi veljavo, začetna dela že morejo izvršiti v teku leta 1891. Ti predlogi sprejeti so bili, potem ko jih je odločno zagovarjal tudi baron Apfaltreren, soglasno. Upamo, da tudi slavno ministerstvo ne ostane nebrižno, za to prvo gospodarsko vprašanje v deželi.

— Trgovinska in obrtniška zbornica za Kranjsko zborovala je sinoči ob 6. uri zvečer v mestni dvorani ljubljanski. Rešil se je pred vsem 10 točk obsegajoč dnevni red, med katerim proračun zborničen za leto 1891, dalje priporočila se je privolitev semnjev v St. Petru in v Osilnici, poročilo o maksimalni tarifi za go-

vejo meso v Idriji, o prireditvi dopolnilnih volitev za trgovinsko zbornico, ker več mandatov poteče koncem tega leta, in konečno predlagali so se censorji za tukajšnjo podružnico avstro-ogrske banke. Po končanem dnevnem redu, poročala sta o svojem delovanju zborniška deželna poslanca dr. Karol vitez Bleiweis in Ant. Klein. Prvi omenjal je glavnih nalog, ki v letošnjem zasedanju čakajo deželni zbor, zgradba bolnice, vojašnice, naprava višje dekliške šole, dolenjska železnica itd. Drugi poslanec pridružil se je v obče nazorom dr. Bleiweis-ovim, omenjal dalje svojega dosedanjega postopanja ter sklepal s prošnjo, naj gospodje volilci, ako imajo posebne želje, te izrečejo poslancema. Oglasi se dalje svetnik Hren, ter priporoča poslancema, da delujeta na to, da se cesta čez Wagensberg preloži popolnoma. Dalje govori svetnik Baumgarten ter priporoča, da naj bi se povodom premeščenja deželne bolnice v stare prostore, preloži obrtna šola ter da naj se v ta namen pošlje deputacija zbornice k gosp. poslancu Gorupu, dalje svari gospod Baumgarten pred stroški za osuševanje ljubljanskega močvirja, ker bi bili baje brezvspešni. Na to predlaga gospod podpredsednik svetnik Perdan, da se gg. poslancema izreče zahvala za zastopanje, pa zaupnica zbornice, kar se soglasno sprejme. Pred glasovanjem o predlogih Baumgartnovih, poprime besedo še zborniški predsednik dr. Poklukar ter pravi, da se pač ne bode priporočalo zborniško deputacijo pošiljati k gosp. Gorupu, kar ta dosledno odklanja vtikanje v rešitev vprašanja, kako se rešita vprašanja, katera je sprožil, temveč samo zahteva za 120.000 gld. staro bolnico z vrtom, nasproti pa prepušča deželi ali mestu staro bolniško poslopje proti temu, da dotičnik ustanovi slovensko višjo dekliško šolo. Glede osuševanja močvirja, omenja zborniški predsednik, je gospod govornik pač videti v nasprotji skoraj z vsemi prebivalci dežele, z deželnim zborom, močvirskim odborom, z vsem oblastvam in z izvedenci, ker dandanes se že teško najde človek, ki bi dvomil na koristnosti in vspehu tega velikega gospodarskega vprašanja, samo da se je treba z njim baviti malo bolj temeljito. Razlika višine med Ljubljano in Vrhniko je sicer mala toda velika je že med Ljubljano in Selom, še večja doli do Zaloga. Predsednik izreče nado, da se bode tako izgleden gospodar, kot predgovornik, bolj pobrigal za močvirsko vprašanje ter po vsi moči pripomogel k njega povoljni rešitvi.

— † Henrik Ničman, bukvovez, hišnik, mestni odbornik, v obče spoštovan meščan, zvest pristaš naroda, umrl je po dolgi bolezni dne 27. t. m. v starosti 70. let. Pogreb bode danes popoldne ob 1/2 4. uri izpred lastne hiše na Starem trgu. Naj v miru počiva!

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Uradni list proglašava avancement vojne za 1. dan novembra. — Glede zborovanja deželnih zborov čuje se, da ima najdalje zborovati češki de-